

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Mgr.Dagmar Sikulová

Po stopách Milana Rastislava Štefánika

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr.Dagmar Sikulová

Kontakt na autora UZ: 97673 Telgárt 68

Názov: **Po stopách M.R.Štefánika**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Marta Klajbanová

ISBN 978-80-565-0743-8

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

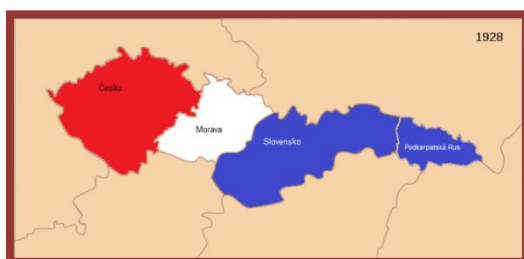
Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

I. Po stopách Milana Rastislava Štefánika

II. Pracovní list – Po stopách M. R. Štefánika

I. Po stopách Milana Rastislava Štefánika

Rodisko

Milan Rastislav Štefánik sa narodil v Košariskách v rodine evanjelického farára Pavla Štefánika. Narodil sa ako šieste dieťa. Po ňom ešte prišli na svet ďalší šiesti súrodenci. V neľahkých podmienkach sa rodičom podarilo vychovať do dospelosti deväť detí. Milan Rastislav síce vyrastal v biednom prostredí, v čom sa život farárovho syna takmer nelíšil od života detí košarištianskych roľníkov, no na rozdiel od nich bol už od detstva obklopený slovenskými knihami a časopismi. Oduševnený slovenský národovec a vzdelanec Pavol Štefánik mal totiž doma bohatú knižnicu a aj touto cestou sa snažil vychovávať svoje deti.

I. Rodičia

Evanjelický farár Pavol Štefánik, náruživý poľovník, národovec, svojim synom k menu pridával slovanské mená, ktoré pripomínali slávnú minulosť našich predkov.

Preto Milan Rastislav. Povestný je svojím výrokom, s ktorým vyprevádzal svojich synov do maďarských stredných škôl. „*Viete, čo je váš otec a čo ste vy. Buďte v srdci vždy dobrí Slováci a nehanbite sa za svoju materinskú reč. O kom sa dozviem, že sa hanbí za nás, nech sa viac neopováži prísť domov, lebo ho zastrelím ako psa.*“

Matka Albertína Jureková vyrastala v meštiansko-zemianskej rodine.

Bola driečne dievča, veselé s gaštanovými vlasmi a výraznými modrými očami, ktoré M.R.Š. zdedil po nej. Vzdelaná, študovala na nemeckom evanjelickom ústave v Prešporku, ktoré neukončila pre smrť otca.

Najobľúbenejšia pieseň M.R.Štefánika

Keby som bol vtáčkom

Keby som bol vtáčkom

Letel by som za les

Pozrieť sa čo robí,

pozrieť sa čo robí,

mamička moja dnes.

Košielku mi perie

Na mňa spomína:

Vráť mi Bože, vráť mi

vráť mi Bože, vráť mi

toho môjho syna

Rodina

Štefánikovci mali dovedna dvanásť detí, z ktorých ostalo nažive deväť: štyri dcéry a päť synov. Keď mal Milan päť rokov, dostal kiahne, z ktorých mu zostali na tvári po celý život jazvy. Jeho mladší brat Fedorko, ktoré ho mal najradšej, na kiahne zomrel.

Milan veľmi rád pozoroval hviezdy a chodieval na blízky vrch Bradlo.

Vzdelanie

V košarišskej slovenskej škole pobudol tri roky. V roku 1889 odchádza na rok do Šamorína kvôli maďarčine, rok na evanjelické lýceu do Prešporoku, štvrtú triedu skončil v Šoproni. Roky dospievania strávil v Sarvaši, kde ukončil gymnázium. Tu zažil svoju prvú lásku, prvé šikanovanie od maďarských spolužiakov, ktorí ho držiak za ruky a nohy prehodili cez zábradlie na balkóne a vyhrážali sa mu, že ho zhodia dolu, ak nezavolá na slávu Kossuthovi. Milan sa nezľakol.

V Prahe študoval stavebné inžinierstvo na technike a astronómiu na filozofickej fakulte Karlovej univerzity. Aktívne sa zapájal do práce v spolku Detvan, ktorý založila slovenská mládež študujúca v Prahe. Dokonca ho dvakrát zvolili za predsedu. Bol obdivovateľom T. G. Masaryka, jeho koncepcie jednotného československého národa.

Astronóm - hvezdár

Po získaní doktorátu, odišiel do Paríža, kde pracoval ako vedec – astronóm. Stal sa asistentom profesora Julesa Janssena na observatóriu v Meudone pri Paríži. Na jeho žiadosť sa zúčastnil vedeckej výpravy na Mont Blanc, hoci bol vyčerpaný a zoslabnutý.

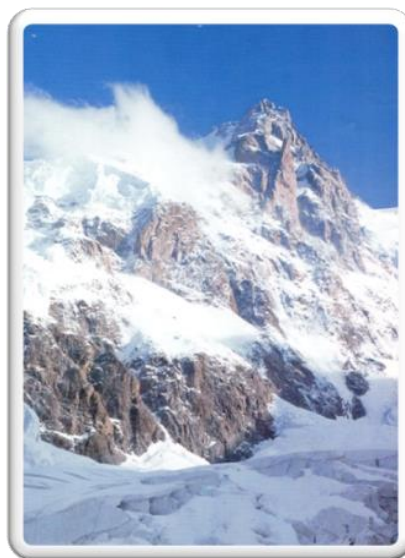
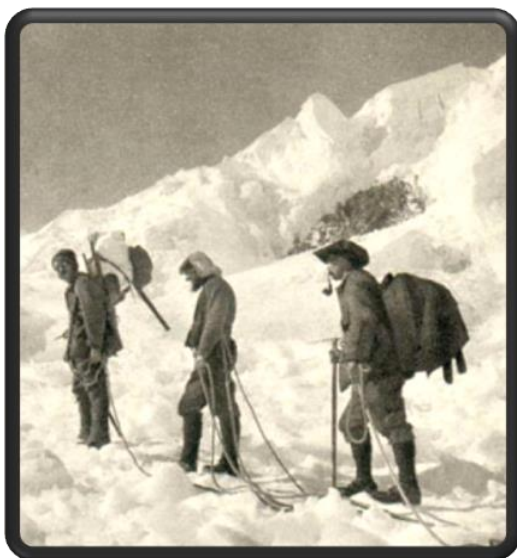
Na počesť M.R.Š. je pomenovaná planétka 3571 Milanšťaňnik.

Šťaňnik ako asistent prof. Janssena
(hvezdárň v Meudone)

Mont Blanc

Vedecká výprava, ktorá mala pozorovať na vrchole najvyššieho štítu v Európe Slnko a Mars, vyrazila z malého savojského mestečka Chamonis ráno 17.júna 1905.../podrobná cesta je v pracovnom liste/. Jedinečné je Šťaňnikovo pôsobenie na Mont Blancu /1905, 1906, 1908/. Počas svojich návštev tu strávil spolu neuveriteľných 46 dní. Bol pravdepodobne prvým Slovákom na vrchole Mont Blancu a v tomto čase držal slovenský rekord v horolezectve.

Cesty za poznáním

Zaoberal sa výskumom Slnka a meteoritov, budoval observatória a meteorologické stanice vo všetkých svetadieloch okrem Antarktídy. Z Francúzska podnikal cesty s vedeckým zameraním po Európe /Španielsko, Mont Blanc/, ale najmä do Afriky /Tunisko, Alžírsko, Maroko/, Polynézie /Tahiti, Vavau/, Austrálie, Južnej Ameriky /Brazília, Ekvádor/ a do Strednej Ázie. Milan R. Štefánik sa uchádzal aj o účasť na expedíciu do Antarktídy.

Desať mesiacov pôsobil na Tahitoch, kde bol poverený pozorovaním Halleyovej kométy. Pomocou domorodcov tu vybudoval tri observatória. Tahiti boli miestom, kde sa chcel natrvalo usadiť po smrti svojho otca / 1913/.

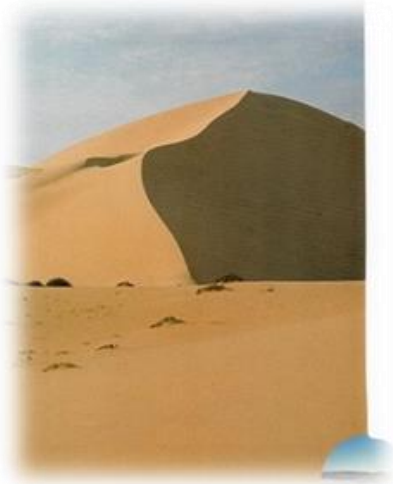
M.R.Š v domorodom odeve

Prvý slovenský akt

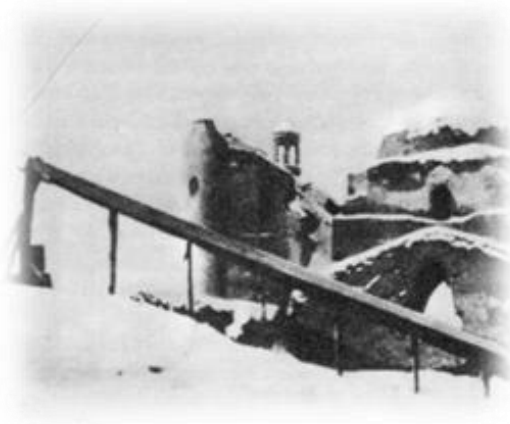
Tahiti

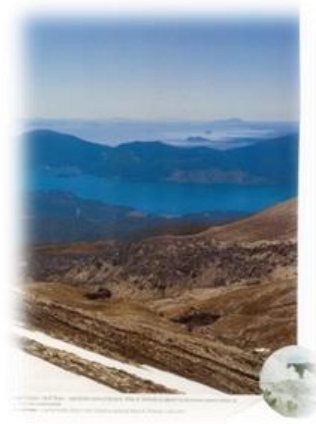
Sahara(Alžírsko)

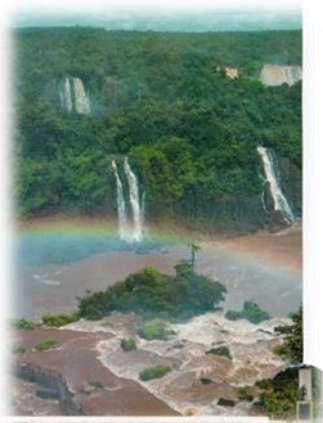
Stromboli (Taliansko)

Štefánikova pozorovateľňa v Turkestane

Austrália

Brazília

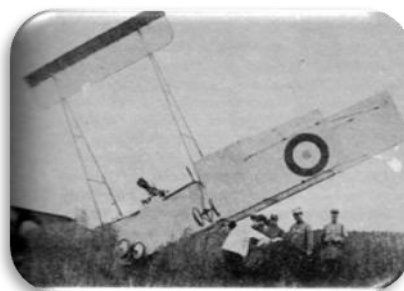
Polynézia

Ekvádor

Vojak- pilot- generál

V roku 1912 M. R. Štefánik získal francúzske štátne občianstvo. Po vypuknutí prvej svetovej vojny bol povoláný do francúzskej armády, aby bojoval proti armádam Rakúsko- Uhorska a Nemecka. Srdcom však zostal Slovákom. Stal sa vojnovým pilotom. Bojoval na západnom a srbskom fronte. Uskutočňoval výskumné lety nad nepriateľom, predpovedal počasie pre frontové operácie, zhadzoval letáky, v ktorých vyzýval slovenských a českých vojakov, aby nebojovali na strane Rakúsko- Uhorska. Hoci nemal vojenské vzdelanie, v priebehu troch rokov sa stal brigádnym generálom i rytierom Čestnej légie. Po zranení na srbskom fronte, kde takmer prišiel o život, sa vrátil do Paríža.

Po havárii Štefánikovho lietadla so šťastným koncom

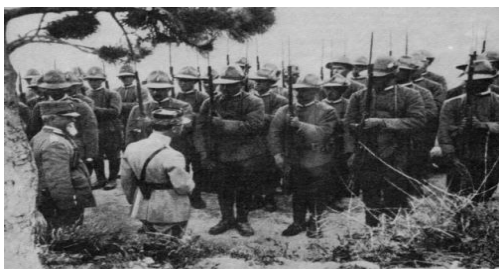

Podporučík Štefánik dostáva vojnový kríž

Diplomat

Po zranení sa vrátil do Paríža. V roku 1916 s T. G. Masarykom a E. Benešom zakladá Československú národnú radu, vrcholný orgán česko-slovenského odboja. Ako jej významný predstaviteľ venoval všetky svoje sily boju za česko-slovenský štát. V lete 1916 odchádza do Ruska, kde pomáha zorganizovať z českých a slovenských zajatcov česko-slovenské vojsko, do Rumunska, kde navštívil zajatecké tábory a získal ďalších vojakov, do

Talianska. V roku 1917 odchádza do USA, aby tam zorganizoval dobrovoľníkov. Vďaka úspešným diplomatickým krokom M. R. Štefánika sa podarilo zorganizovať stotisícové československé vojsko, ktoré dostalo názov Česko-slovenské légie. Bojovali na viacerých frontoch na strane Dohody.

S generálom Grazzianim na prehliadke čs.pluku v Monte Baldo v júli 1918

Jedna zo stoviek jednotiek v Rusku z radov českých a slovenských dobrovoľníkov bojujúcich za oslobodenie od rakúsko-uhorskej tyranie

Prehliadka príslušníkov československých légii v Paríži v roku 1919, ktorých vytvoril a organizoval generál Milan Rastislav Štefánik

Politik

M. R. Štefánik vedel, že sa otvára nová kapitola nášho národa: rozbitie nenávidenej rakúsko-uhorskej monarchie, podpora československej veci. V roku 1915 vstúpil do československého zahraničného odboja. Prostredníctvom svojich vplyvných známych vo francúzskych diplomatických kruhoch umožnil Masarykovi rozhovory s ministerským predsedom Briandom a s ďalšími významnými osobnosťami.

V Paríži podpísal 18. októbra 1918 Prehlásenie nezávislosti československého národa. Stal sa ministrom vojny ČSR.

Vidina sa stala skutočnosťou

Priebeh vzniku ČSR

Zahraničný odboj

Americkí Slováci spolu s Čechmi žijúcimi v USA podpísali **Clevelandskú dohodu** v roku 1915 a spolu s T. G. Masarykom **Pittsburskú dohodu v roku 1918**. Vyjadrili súhlas žiť **v spoločnom štáte Čechov a Slovákov**. Vrcholným orgánom zahraničného odboja bola **Československá národná rada**. (ČSNR)

T. G. Masaryk
Predseda ČSNR

Eduard Beneš
Tajomník ČSNR

M. R. Štefánik
Podpredseda ČSNR

Spoločný štát

Máj 1918 – tajná porada slovenských politikov v **Turčianskom Sv. Martine**.

Praha **28.október 1918** vyhlásený nezávislý štát: **Československá republika**.

Turčiansky Sv. Martin **30. október 1918**. Slováci sa prihlásili k spoločnému štátu dokumente **Martinská deklarácia**. Hranicu medzi Slovenskom a Maďarskom určila **Trianonská mierová zmluva**.

Smrť M.R.Štefánika

Život M. R. Štefánika ukončila predčasná smrť. Po misii v Taliansku sa chystal prvýkrát po vytvorení ČSR na Slovensko, kde sa mal ujať funkcie ministra vojny v československej vláde. 4. mája 1919 sa však malý dvojplôšník krátko pred pristátím zrútil nad letiskom v Ivanke pri Dunaji. Spolu s ním zahynuli aj traja Taliani, ktorí ho sprevádzali.

Trosky lietadla M.R.Štefánika

O čom rozprávajú staré listiny

Dňa 4. mája vracali sme sa autom z vajnorskej roviny. Počasie bolo nepriaznivé. Tu sme zbadali nad mestom lietadlo. Všetko bolo pripravené na pristátie. Lietadlo niekoľko minút krúžilo nad Dunajom vo výške asi 400-500 m, potom sa znieslo nižšie, akoby chcelo pristáť. Dávali sme mu znamenie tým, že mechanik zapálil benzín, aby dym zdôrazňoval miesto pristátia, označené veľkým písmenom T. Zatiaľ sa letúň blížil k nám, preletel nás a stáčajúc sa späť, započal veľký oblúk. Prekvapila nás šírka tohto oblúka. V okamihu keď lietadlo začínalo druhý oblúk, aby sa dostalo do smeru k nám, odrazu sa asi z výšky 100 m zrútilo priamo na zem. Takmer vzápätí sa zdvihol k nebu stĺp dymu naznačujúci, že letúň sa vzňal. Od miesta pádu delila nás vzdialenosť asi troch km. Stalo sa to o pol dvanástej.....

Mohyla na Bradle

Je pietnym miestom, kde je pochovaný M. R. Štefánik jeden z najvýznamnejších Slovákov. Súčasne je symbolom samostatnosti a slobody nášho národa. Nachádza sa na vrchu Bradlo v nadmorskej výške 543 m. Pamätník je 65,5 m široký a 95,5 m dlhý z travertínu. Autorom je architekt Dušan Jurkovič. Slovenský národ prispel sumou 2 000 000 korún. Mohyly slávnostne odhalili 23. septembra 1928.

Ženy v živote M. R. Štefánika

Milan Rastislav Štefánik silne pôsobil na ženy, hoci neoplýval fyzickou príťažlivosťou. Jeho hlavnými zbraňami boli údajne šarm, inteligencia a úprimnosť.

1. Emília Chovanová písal si s ňou celý život
2. Mária morálne a finančne ho podporovala
3. Snúbenica markíza Giuliana

Mária

Giuliana

II. Pracovný list – Po stopách M. R. Štefánika

1. Osemsmerovka – a./ Kto bol M. R. Štefánik ?

M	H	V	E	Z	D	Á	R
I	N	Ž	I	N	I	E	R
N	G	E	N	E	R	Á	L
I	B	Á	S	N	I	K	E
S	L	O	V	Á	K	X	T
T	V	O	J	A	K	Q	E
E	W	Z	V	E	D	E	C
R	P	O	L	I	T	I	K

1. -----

2. -----

3. -----

4. -----

5. -----

6. -----

7. -----

8. -----

9. -----

10. D i – l – m a –

11. C e – t – v a – – – Ľ

2. Zadeľ miesta, ktoré navštívil M. R. Štefánik do svetadielov:

Taliansko Ekvádor Tahiti Maroko Alžírsko Rumunsko Japonsko Turkestan
Galapágy Nový Zéland Austrália Titicaca Sahara Rusko USA Brazília
Súostrovie Vavau, Francúzsko Mont Blanc Petrohrad

AUSTRÁLIA:

ÁZIA:

AFRIKA:

AMERIKA:

EURÓPA:

Napiš, ktorý svetadiel nenavštívil :

3. Cloze test:

Doplň v texte chýbajúce údaje zo života Milana Rastislava Štefánika.

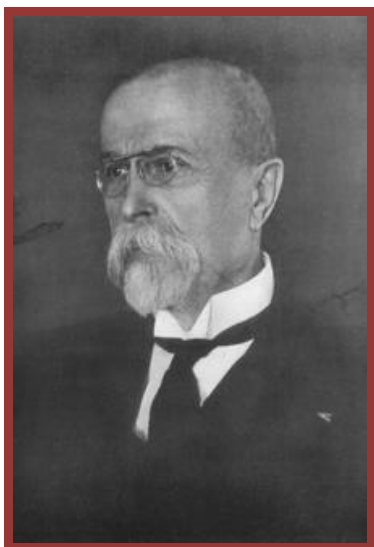
Významnú úlohu v zahraničnom odboji zohral slovenský astronóm _____
_____. Narodil sa _____, v _____,
neďaleko Brezovej pod _____. Jeho otec bol _____ farár. Pochádzal z
_____/všetkých/ súrodencov. Študoval na evanjelickom gymnáziu
v _____, v Sarvaši a Šoproni. V Prahe študoval stavebné inžinierstvo a
_____. Pracoval v spolku _____. Odišiel do Francúzska, do
_____, do hviezdárne v _____. V roku 1912 získal _____
občianstvo. V 1. svetovej vojne bojoval ako _____ na s_____ fronte. Po
troch rokoch bol z vojaka povýšený na _____. Organizoval česko-slovenské
_____, ktoré bojovali na strane D_____. Pri návrate z Terstu na
_____ 4.5. 19___ jeho lietadlo havarovalo v _____.
Na mieste, kde tragicky zahynul M.R. Štefánik s posádkou, stojí M_____ pod
_____. Jej tvorcom je Dušan /Jurkovič, Jarkovič, Jirkovič/ _____.

4. Áno – Nie

Urč, ktoré z nasledujúcich tvrdení sú pravdivé. Správnu odpoveď zakrúžkuj.

1. M.R.Š. pochádzal z 12 detí? ÁNO - NIE
2. V Prahe pracoval v spolku Slovákov? ÁNO - NIE
3. M.R.Š ako päťročný ochorel na osýpky a odvtedy má zjazvenú tvár? ÁNO - NIE
4. Kto za pravdu horí je jeho najobľúbenejšou piesňou? ÁNO - NIE
5. Je autorom prvého slovenského aktu, ktorý odfotoval na Tahiti? ÁNO - NIE
6. M.R.Š. bol ženatý? ÁNO - NIE
7. Otec M. R. Š. bol náruživý poľovník? ÁNO - NIE
8. Deklaráciu slovenského národa nazývame aj Mikulášska deklarácia? ÁNO - NIE
9. Česko slovenské légie v Rusku sa zúčastnili bojov o Zborov? ÁNO - NIE
10. Hlavnou príčinou 1.svetovej vojny bol atentát na Františka Jozefa I. ÁNO - NIE
11. M.R.Š. vystúpil trikrát na vrch Mont Blanc. ÁNO - NIE
12. M.R.Š. bol viackrát operovaný na žalúdočné vredy? ÁNO - NIE
13. M.R.Š. študoval astronómiu v Paríži? ÁNO - NIE
14. Autorom Mohyly na Bradle bol Dušan Jurkovič? ÁNO – NIE

5. Kto som? Pomenuj zakladateľov ČSNR.

6. Tvoríme zástup

K číslam vypíš písmená udalostí tak, ako za sebou nasledujú.

A/ Vyhlásenie 1. svetovej vojny

B/ Narodenie M. R. Štefánika

C/ Vznik Československej republiky

D/ Založenie Československej národnej rady v Paríži

E/ Smrť M. R. Štefánika

F/ Martinská deklarácia

G/ Trianonská mierová dohoda

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

7. Očísluj udalosti tak, ako za sebou nasledovali:

Pittsburská dohoda, Deklarácia slovenského národa, Vznik Československa,
Československá národná rada, Clevelandská dohoda

8. Utvor správne dvojice:

A Milan Rastislav Štefánik	1 Alpy
B Československá národní rada	2 Dušan Jurkovič
C Halleyova kométa	3 1912
D Praha	4 Letecké nešťastie
E Mont Blanc	5 Paríž
F Česko-slovenské légie	6 21. 7. 1880
G Ivanka pri Dunaji	7 Doktor filozofie
H Detvan	8 Spolok slovenskej mládeže
CH Mohyla na Bradle	9 Tahiti
I Vznik ČSR	10 100 000 vojakov
J Francúzske občianstvo	11 28. 10. 1918
K Eduard Beneš	12 Tajomník ČSNR
L Jules Janssen	13 Rastislav
M Pavol Štefánik	14 Meudon
N T. G. Masaryk	15 1. prezident ČSR

.....

.....

.....

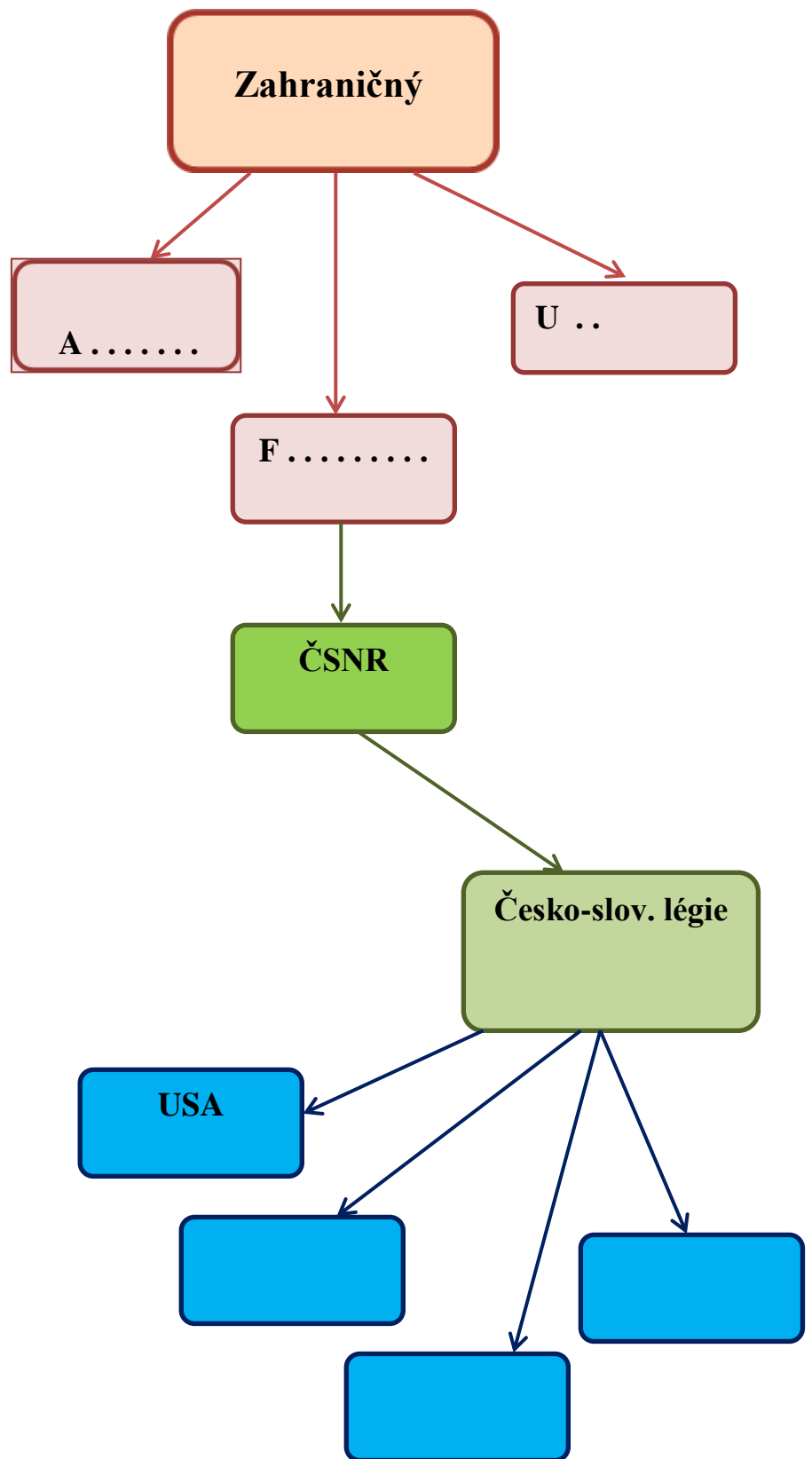
9. Vypíš, ktoré udalosti sa stali za života M. R. Štefánika

Vznik ČSR
Zjednotenie Nemecka
VOSR
Krymská vojna
Martinská deklarácia
Ústava ČSR

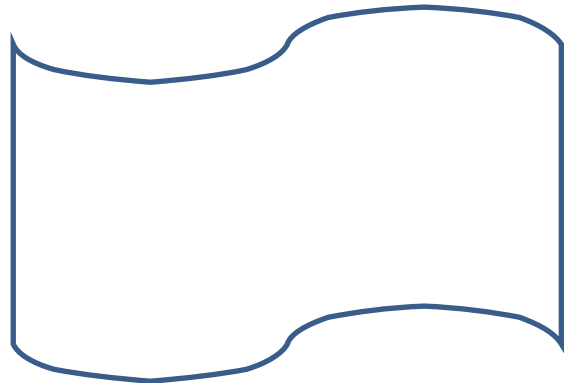
10. Dopln' pojmové mapy – Vznik Československa

Domáci

Budapešť

11. Navrhni a nakresli zástavu ČSR / obrázky ti pomôžu/

12. Oprav nesprávne slová v texte

Počas 1. svetovej vojny sa domáci odboj Slovákov vytvoril v Martine, v Londýne, vo Viedni, v Budapešti. Zahraničný odboj Slovákov a Čechov sa organizoval v USA, v Nemecku, v Anglicku. Hlavným politickým orgánom odboja sa stala Československá národná rada. Jej hlavnými predstaviteľmi boli T. G. Masaryk, E. Beneš a Matúš Dula. Československá národná rada vznikla v Prahe v roku 1917. Zo Slovákov a Rusov organizovala samostatné vojenské jednotky – Československú armádu.

Chyby:

Nesprávne:

Správne:

Chyba č.1

.....

.....

Chyba č.2

.....

.....

Chyba č.3

.....

.....

Chyba č.4

.....

.....

Chyba č.5

.....

.....

Chyba č.6

.....

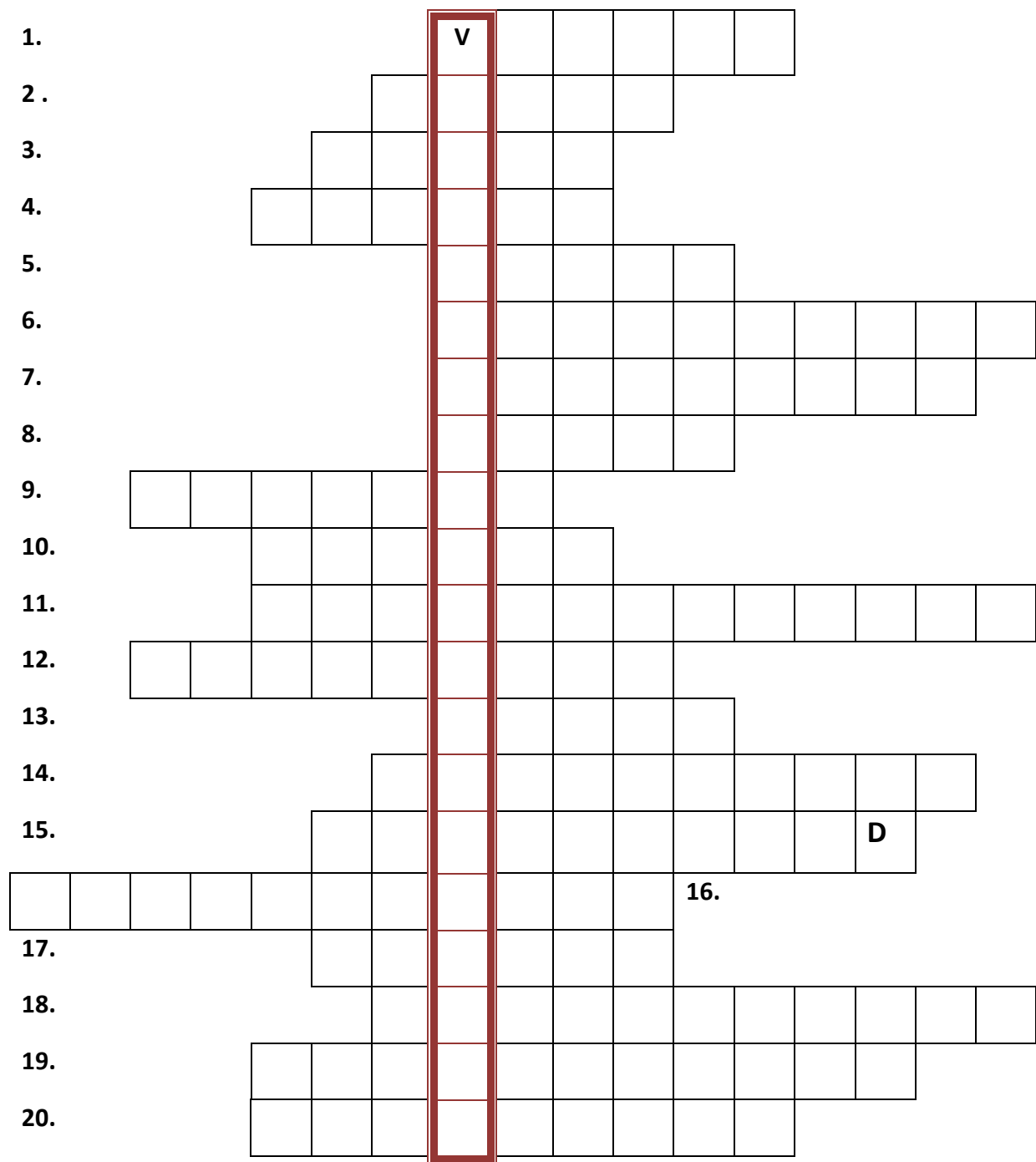
.....

Chyba č. 7

.....

.....

13. Vyrieš krížovku, v ktorej je ukryté životné krédo M. R. Štefánika.

1. Jedno z centier domáceho odboja
2. Meno najmilšieho brata M. R. Štefánika
3. Miesto založenia Československej národnej rady (ČSNR)
4. Kde sa chcel M. R. Štefánik usadiť natrvalo?
5. Meno prvého československého prezidenta (T=Ť)
6. V Prahe vyštudoval za (v N sg.)
7. Miesto narodenia M. R. Štefánika
8. Povolanie M. R. Štefánika v prvej svetovej vojne
9. Bojoval na s..... fronte
10. Meno spolku slovenskej mládeže v Prahe
11. Autor Mohyly pod Bradlom
12. Meno matky M. R. Štefánika (T=Ť)
13. Mesto vyhlásenia prvej ČSR (Československá republika)
14. Občianstvo ktoré M. R. Štefánik prijal v roku 1912
15. Miesto havárie lietadla M. R. Štefánika
16. Slováci sa prihlásili k vytvoreniu ČSR Martinskou
17. M. R. Štefánik bol srdcom
18. Otec M. R. Štefánika bol kňaz
19. Celé meno tajomníka ČSNR
20. Najvyšší vrch Európy

14. Ktoré historické udalosti sa odohrali na týchto miestach na začiatku 20. storočia? Dopíš riešenie.

Turčiansky Sv. Martin

Trianon

Sarajevo

Paríž

Praha

15. Pozri si obrázky a odpovedz:

Kto sa narodil v tomto dome?

Kedy? _____

Kde sa nachádza tento dom?

Z koľkých súrodencov pochádzal? _____

Podčiarkni miesta, kde študoval M. R. Štefánik:

Bratislava, Trnava, Košice, Šamorín, Kežmarok, Sarvaš, Šariš, Praha.

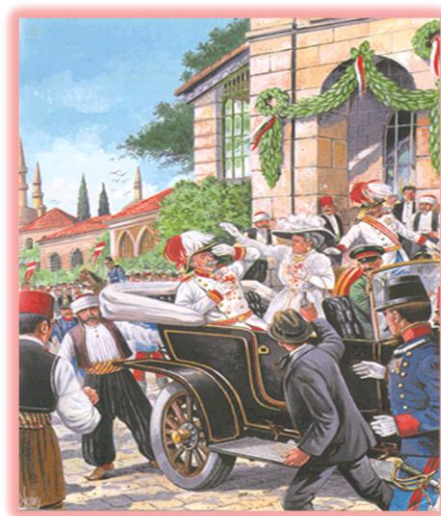
Po štúdiu v Prahe odišiel do (mesto), kde pôsobil ako

Akú udalosť znázorňuje obrázok?

Kedy a kde sa udalosť stala?

Pomenuj dve hlavné osoby na obrázku.

Aký globálny dôsledok mala udalosť na obrázku?

Doplň

klúčové slová

k obrázku:

Čo majú osobnosti na obrázku spoločné s M. R. Štefánikom? (E. B. a T. G. M.)

Kto organizoval československé légie?

Kto tvoril tieto légie?

Na koho strane bojovali na konci vojny?

Koľko mali vojakov?

Opíš situáciu na obrázku. _____

Pomenuj stavbu na obrázku.

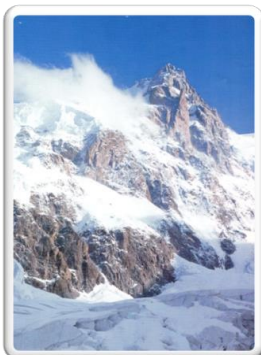
Kto je autorom stavby?

Na koho pamiatku bola postavená?

Akou sumou prispel slovenský národ?

16. Vedecká výprava na Mont Blancu: Pozorne si prečítaj text.

Vedecká výprava, ktorá mala pozorovať na vrchole najvyššieho štítu Álp v Európe Slnko a Mars, vyrazila z mestečka Chamonix ráno 17. júna 1905.

Tvorili ju hviezdári Millochau, Štefánik, dvaja alpskí vodcovia a 18 nosičov.

Od vodopádu Cascade du Dark pokračovali na muliciach, pred obedom sa ocitli na rozhraní súše a večného ľadu. Ďalej pokračovali peši po ľadovci Bosson cestou – necestou . A tu sa 200 m za nimi odtrhla obrovská lavína a s ohlušujúcim hukotom sa rútila nadol, ničiac všetko pred sebou.

Vo výške 3900 m ich pohltila tma, zima, omrzli im nohy. Tri razy nocovali na ľadovcoch v prístreškoch narýchlo zhlobených z dosák.

Vo výške 4000 m na Grand Bosse ich zastihla zúrivá víchrica. Na ďalší deň dosiahli vrchol Mont Blancu, ubytovali sa v malinkej hviezdárni, kde si uvarili čaj na kachliach, ktoré si priniesli so sebou.

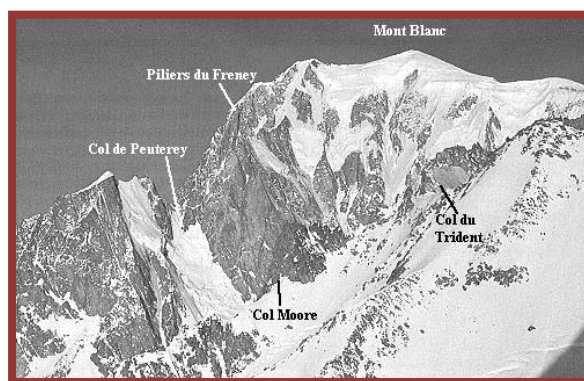
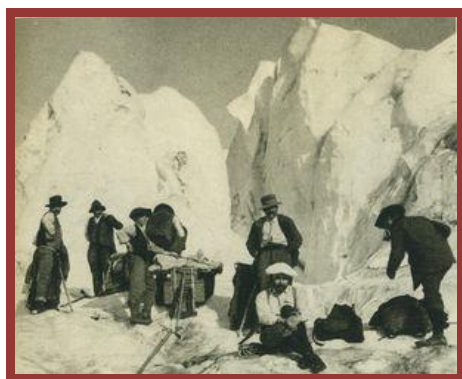
Pobyť na Mont Blancu:

Ráno ich čakalo nepríjemné prekvapenie. Cez noc ich úplne zafúkalo. Druhý, tretí a štvrtý deň sa zotavovali a pripravovali na pozorovanie.

Štefánik spozoroval, že väčšinu potravín zabudli dolu/ kde?/.Nosiči išli po ne.

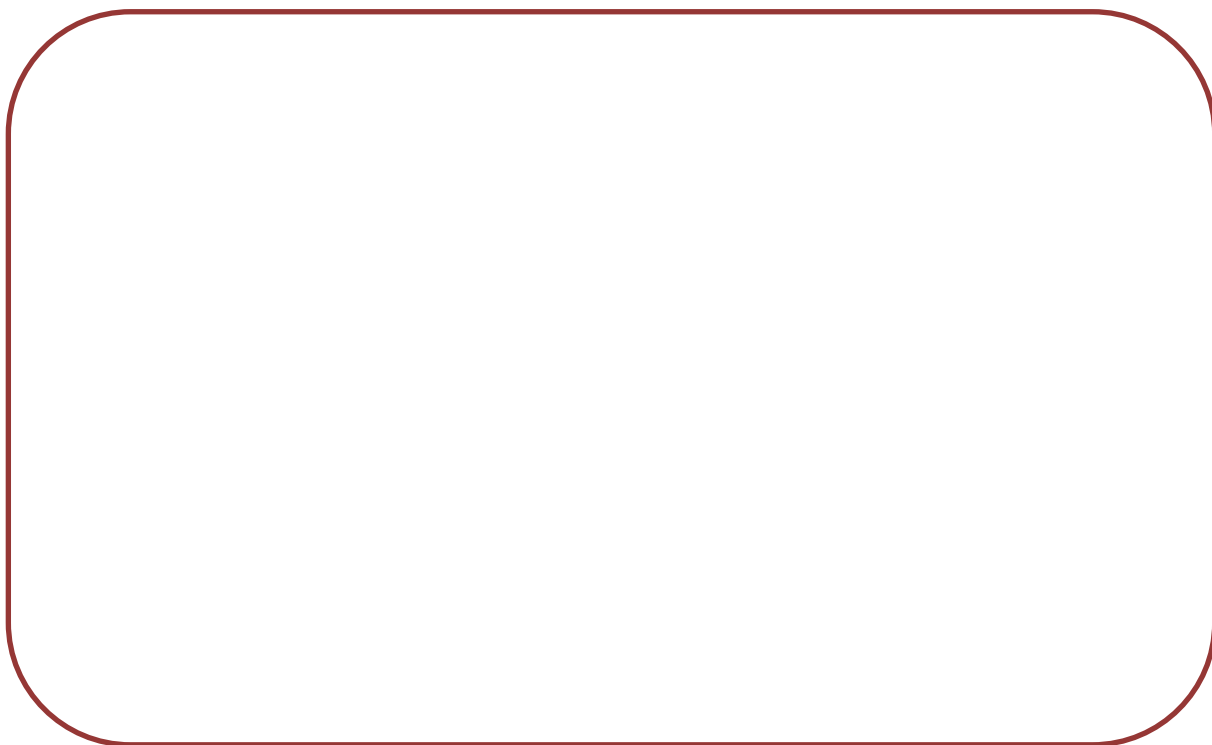
Ostali----. Kto? Počasie bolo ďalej veľmi nepriaznivé. Prešiel týždeň a nosičov nikde. Na desiaty deň im zostal kúsok chleba a syra. K tomu vonku dosiahol víchor vrchol. Tri dni a tri noci nemohli vyjsť pred dvere.

3. júla ráno v oblakoch, vo vetre sme sa pustili dolu.....

Práca s textom:

1. V texte podčiarkni si kľúčové slová./ miesta, čas/
2. Vyhľadaj, čo bolo cieľom vedeckej výpravy na Mont Blanc?
.....
3. Pomocou kľúčových slov nakresli mapu cesty na Mont Blanc.

4. Koľko členov mala výprava a vymenuj ich.....
.....
5. Tri razy nocovali na ľadovcoch v prístreškoch z.....
6. Koľko dní im trvala cesta na Mont Blanc?.....
7. Kde boli ubytovaní na Mont Blancu?.....
8. Čo vieš o piecke, ktorou si kúrili?.....
9. Koľko dní po príchode na Mont Blanc sa pripravovali na pozorovanie Slnka a Marsu?.....
10. Čo dôležité si zabudli v mestečku Chamonix?.....
11. Koľko ľudí zostalo na Mont Blancu..... a kde odišli ostatní?.....
.....
12. Čo jedli od desiateho dňa?.....
13. Ďalšie tri dni a tri noci trval....., nemohli /doplň/.....

14. 3. júla sa rozhodli.....

15. Popíš niekoľkými vetami, ako sa dostali dolu/podľa vlastnej fantázie/.....

.....
.....
.....
.....

16. Podčiarkni správnu odpoveď:

Výprava splnila/ nesplnila svoje poslanie. Veď z celého dvojtýždňového/
trojtýždňového pobytu na vrchole svietilo Slnko 20/ 30 minút, ale vytvorila/
nevytvorila svetový rekord v dĺžke pobytu na Mont Blancu.

Dokončenie :

V Chamonix už nedúfali, že sa Milau so Štefánikom vrátia. Tak dlho človek ešte nevydržal na Mont Blancu. Tri razy im poslali na pomoc skupinu horolezcov, ale tí sa za sťažených podmienok neodvážili vyliezť až na vrchol.

17. Môžeš ma predstaviť? Urč , kto to bol, v ktorej krajine žil.

1. František Ferdinand d'Este

2. Gavriilo Princip

3. Jules Janssen

4. Tomáš G. Masaryk

5. Milan R. Štefánik

V ktorých storočiach žili?

18. Napíš, aké historické udalosti by si prežil, keby si žil v Rakúsko – Uhorsku od roku 1880 do roku 1919.

.....
.....
.....
.....
.....

Zdroje a použitá literatúra:

JURÍČEK , J. M. R. *Štefánik*. 3.vyd. Bratislava: Mladé letá, 1990. 174 s. ISBN 80-06-00276-2.

BEDNÁROVÁ, M., KRASNONSKÝ, B., *ULRICHOVÁ, B., Dejepis pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. prvé vyd. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011. 96 s. ISBN 978-80-8115-043-2.

internetové zdroje